

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Dinka Liščić		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij „Pedagogija i kultura suvremene škole“		
Matični broj	258		
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti <i>(staviti križić u polje)</i>	☒ u okviru dokorskog studija	☐ izvan dokorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Anica i Zvonimir Liščić		
Datum i mjesto rođenja	27.1.1994. godine, Vinkovci		
Adresa	Matije Gupca 71, 32100, Vinkovci		
Telefon/mobitel	099/ 414 44 68		
e-pošta	dliscic19@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	2018. – danas / Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij „Pedagogija i kultura suvremene škole“		
	2012. – 2017. / Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek/Učiteljski fakultet, Osijek, Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij		
	2008. – 2012. / Opća gimnazija Matije Antuna Reljkovića, Vinkovci		
	2006. – 2011. / Srednja glazbena škola Josipa Runjanina, Vinkovci (dva pripremna razreda, dva razreda srednje glazbene škole)		
	2000. – 2008. / Osnovna škola Ivana Mažuranića, Vinkovci		
Radno iskustvo <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	16. rujna 2019. – danas / učiteljica razredne nastave u produženom boravku, Osnovna škola Ivana Mažuranića, Vinkovci		
	veljača 2019. – svibanj 2019. / učiteljica razredne nastave/učiteljica predmetne nastave na zamjeni		
	studen 2017. – listopad 2019. / Voditeljica i korepetitorica mlađe dječje skupine KUD-a „Šumari“, Vinkovci (honorarno)		
	listopad 2017. – listopad 2018. / Stručno osposobljavanje za učitelja razredne nastave – Osnovna škola Ivana Mažuranića, Vinkovci (14.2.2019. položen stručni ispit)		

Popis radova	Liščić, D., Šulentić Begić, J., Škugor, A. (2017). Teaching traditional folk music and cultural heritage in primary education. U ATEE 42nd Annual Conference 2017 – Changing perspectives and approaches in contemporary teaching (str. 345-345). Osijek: Faculty of Education, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek and Association for Teacher Education in Europe (ATEE).
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	<p>Izlaganje – doc. dr. sc. Nina Mance i Dinka Liščić, mag. prim. educ.: „Suvremeni govor Komletinaca“, znanstvena i kulturna manifestacija „Šokačka rič 17“, Vinkovci, 8. 11. 2019.</p> <p>Izlaganje – doc. dr. sc. Nina Mance i Dinka Liščić, mag. prim. educ.: „Štokavčiči – promicatelji dječjeg jezičnog identiteta“, IX. međunarodni znanstveni skup „Dijete i jezik danas – dijete i jezični identitet“, Osijek, 12. – 14. rujna 2019.</p> <p>Izlaganje – mr.sc. Vera Erl i Dinka Liščić, mag. prim. educ.: „Stanovništvo „Cvelferske satnije“ – prezimena kojih više nema...“ Okrugli stol - 12. Drenovačka satnija u sastavu 7. brodske pješačke pukovnije, Vrbanja, 15.6.2018.</p> <p>Izlaganje – <i>Zavičajna narodna glazba u nastavi Glazbene kulture</i>, Međunarodno znanstveno-stručni skup „Urbani šokci 13“, Mohač, 5.5.2018.</p> <p>Izlaganje – <i>Zavičajna narodna glazba u nastavi Glazbene kulture. 2.</i> Županijsko stručno vijeće učitelja razredne nastave Vukovarsko-srijemske županije. Vinkovci, OŠ Bartola Kašića, 8.11.2017.</p>
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Hrvatski	Enkulturaciona djece mlađe školske dobi diseminacijom tradicijske baštine u izvanškolskim aktivnostima
Engleski/njemački	Enculturability of younger school children by dissemination of traditional heritage in extracurricular activities
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik
OBRAZLOŽENJE TEME	

<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>Enkulturacion je proces koji se odvija tijekom cijeloga života učeći se funkcionirati u obitelji i lokalnoj društvenoj zajednici. Krucijalna uloga procesa enkulturacije jest u usvajaju temelja kulture i baštinjenja vrijednosti u kojima su rođene generacije u obitelji, naši roditelji i mi osobno. Sastavni dio kulture jeste i tradicijska baština koja se različitim oblicima školskog kurikulumu, posebice izvanškolskim aktivnostima kao što su dječje folklorne skupine, uspješno diseminira na mlade naraštaje gdje se kvalitetno osmišljenim aktivnostima uspješno ostvaruje njihova enkulturacija. Doktorska disertacija u istraživačkom dijelu obuhvatit će oblike i aktivnosti o kojima se kulturno-umjetnička društva skrbe i djeluju na području promicanja tradicijske baštine lokalne zajednice. Etnološkim metodama istraživanja obuhvatit će se informacije o izvanškolskim aktivnostima koje diseminiraju tradicijsku baštinu na djecu mlade školske dobi te načini spoznavanja enkultuiranih dobara. Prikupit će se podatci o metodama i oblicima rada voditelja dječjih folklornih skupina i njihovim kompetencijama, te analizirati i dati okvir potrebnih kompetencija umjetničkih voditelja u neposrednom radu s djecom na ovom odgojnom području. U susretanju s tradicijskom baštinom potrebno je apostrofirati moralne i etičke vrijednosti, strategije upoznavanja djece mlade školske dobi s tradicijskom baštinom preuzetom od njihovih roditelja i promicanje u lokalnoj zajednici. Rezultati istraživanja će ukazati na položaj tradicijske baštine u istočnom dijelu Republike Hrvatske, na mogućnost održivosti enkulturacije i očuvanje nacionalnog kulturnog identiteta, nasuprot suvremenog procesa</p>
<p>Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>Enculturation is a lifelong process of learning how to function in the family and the local community. The crucial role of the enculturation process is in adopting the foundations of culture and inheriting the values in which generations in the family, our parents and we were born. An integral part of culture is the traditional heritage which is successfully disseminated to young generations through various forms of school curriculum especially extracurricular activities such as children's folklore groups. Their enculturation is successfully achieved through well-designed activities there. In the research part the doctoral dissertation will include the forms and activities that cultural and artistic societies take care of and work in the field of promoting the traditional heritage of the local community. Ethnological research methods will include information on extracurricular activities that disseminate traditional heritage to children of younger school age and ways of learning about encultured goods. Data on methods and forms of the work of children's folklore group leaders and their competencies will be collected and the framework of necessary competencies of artistic leaders in direct work with children in this educational area will be analyzed and a framework of the necessary competencies will be given. In dealing with traditional heritage it is necessary to emphasize moral and ethical values, strategies for introducing young school children to the traditional heritage taken over from their parents and promotion in the local community. The results of the research will indicate the position of traditional heritage in the eastern part of the Republic of Croatia, the possibility of sustainable enculturation and the preservation of national cultural identity as opposed to the modern process of globalization.</p>
<p>Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Skup stavova, vrijednosti, vjerovanja i ponašanja koje grupa pojedinaca dijeli i interpretira na svoj način, a koji su preneseni s generacije na generaciju predstavljaju kulturu (Matsumoto, 1996 prema Spencer – Oatey, 2012) koja se sastoji od iskustava, vrijednosti, osnovnih pretpostavki i vjerovanja, a koje su stvorile prethodne generacije i prenosile ih na suvremenike koji mogu utjecati na njen</p>	

daljnji razvoj i interpretaciju značenja. Enkulturaciona predstavlja proces usvajanja kulture društva u kojoj smo rođeni te počinje rođenjem i traje tijekom ranog djetinjstva (Mušanović i Lukaš, 2011, 11). Tradicijska baština sastavni je dio kulture svakog naroda, a u njoj su sadržani brojni običaji, vjerovanja, norme i vrednote kojima svaki narod čuva i ponosno ističe svoj identitet. Diseminacija je "prosljeđivanje kakve spoznaje većem broju primatelja" (Blagus Bartolec, 2015, 33), a diseminacijom tradicijske baštine djeci mlađe školske dobi, osigurava se egzistencija lokalne kulture i svih njezinih elemenata unutar koje su rođeni i odrastaju. Na taj se način djeca enkulturiraju vlastitom kulturom koja im je bliska, poznatija i priprema ih za dalji život prema načelu zavičajnosti i životne blizine. Djeca predškolske i školske dobi se s lokalnom tradicijom susreću u svojim obiteljima, dječjem vrtiću, a zatim unutar školskog kurikuluma u sklopu redovite nastave, izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti. Izvanškolske aktivnosti čine različiti organizacijski i programski oblici okupljanja djece u društvima, klubovima i drugim institucijama izvan škole (Cindrić, 1992 prema Šiljković, Rajić i Bertić 2007, 137). Bitna karakteristika izvanškolskih aktivnosti je visok stupanj motivacije polaznika koje su odabrane samostalno prema vlastitim interesima pa se time lakše usvajaju njihova znanja (Šiljković, Rajić i Bertić, 2007). Visokom razinom motiviranosti za rad, učenici lakše i brže razvijaju vještine i sposobnosti, a zajedničko provođenje aktivnosti je ugodnije. Izvanškolske aktivnosti realizacijom svojeg programa ostvaruju pedagoški i odgojni utjecaj na djecu jer se u njima zadovoljavaju aktualne potrebe i osobni interesi (Valjan Vukić, 2016). One omogućavaju upoznavanje i njegovanje tradicijske baštine u lokalnim zajednicama, a odvijaju se unutar kulturno-umjetničkih društava, odnosno skupina koje njeguju ples, pjevanje, sviranje tradicijskih instrumenata ili izradu narodnih nošnji i slično. Sudjelovanjem u radu kulturno – umjetničkog društva, u izvanškolskoj aktivnosti, djeca se enkulturiraju u tradicijskoj baštini te usvajaju oblike diseminacije kulture što rezultira očuvanjem tradicijske baštine i osobnog kulturnog identiteta. Predmet ovoga istraživanja moguće je promatrati u okviru teorije strukturalizma u kojoj se ogledaju odnosi sustava lokalnih zajednica koji njeguju tradicijsku baštinu i globalne razine nacije, te odnosima dječjih folklornih skupina kao podsustava unutar kojih se odvijaju različiti oblici provedbe i očuvanja lokalnih vrijednosti. Na taj se način pridaje važnost iskustvu pojedinca, otkrivanju i analiziraju strukture lokalne i društvene kulture baštine i sagledavaju pojmovi u mnogim poveznicama sustava. Isto se tako prihvaćaju i trajna načela, sinkronijskim istraživanjem i stvaranjem sustava otpornog na promjene kao osnovnim značajkama strukturalizma (Saussure, 2000; Vrcelj, 2000). Vrijednostima je prožet sav čovjekov svijet, njegovo sveukupno djelovanje, stil života njegove zajednice kao izraz sveukupnog postojanja i djelovanja stoga one određuju čovjeka u općem i individualnom smislu (Janković, 1998). Svaki pojedinac posjeduje višestruke vrijednosti neovisno o tome nalaze li se one na vrhu ili dnu njegove hijerarhijske ljestvice osobnih vrijednosti. Sastavni su dio svakog čovjeka i djeluju na zadovoljenje primarnih i sporednih potreba kojima pojedinac napreduje ka ostvarivanju svojih potencijala (Maslow, 1970), otkrivanju i prihvaćanju vlastitog identiteta (Mušanović i Lukaš, 2011). Vrijednosti zajedno s potrebama postaju temeljni motivator ljudskog ponašanja (Pantić 1977 prema Janković, 1998), a njihovo osviješćivanje i življenje pretpostavka su samoaktualizacije (Bognar i Simel, 2013).

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Odgoj u ranom djetinjstvu je temelj za nadogradnju pojedinca kao osobe i njegovog identiteta. To je razdoblje u kojem djeca razvijaju vrijednosti, stavove, ponašanja i vještine (Kostović-Vranješ, 2015). Živeći u društvu, dijete shvaća i izgrađuje kulturu u kojoj odrasta, uranja u nju i u potpunosti ju usvaja (Mušanović i Lukaš, 2011, 7) te istu preuzima, njeguje i prenosi, čuvajući je od zaborava. Tradicijska baština predstavlja kulturna dobra materijalne i nematerijalne baštine čovječanstva naslijeđena iz prošlosti te prirodna dobra (<http://proleksis.lzmk.hr/143472/>). Očuvanje i prenošenje tradicijske baštine važan je čimbenik u procesu globalizacije zbog prijetnji gubitka nacionalnih identiteta. Proces globalizacije je neminovan i sadrži elemente politike, kulture i socijalnih odnosa (Lončar, 2005). U socijalnim procesima teži se sveobuhvatnosti i jedinstvenosti svijeta, ali u njemu postoji i velika opasnost od gubitka identiteta. Stoga treba težiti očuvanju tradicijske baštine jer se na taj način osigurava opstojnost i „postojanje“ pojedinih naroda (Turek, 1999 prema Lončar, 2005). Svaki narod na mlađe generacije prenosi tradicijsku baštinu, tako i stanovništvo Republike Hrvatske. Jedan od načina njegovanja i prenošenja tradicijske baštine na djecu i mlađe moguće je

realizirati folklorom i sudjelovanjem u folklornim ansamblima ili kulturno – umjetničkim društvima. Voditelji dječjih folklor kao izvanškolskih aktivnosti nemaju inicijalno obrazovanje koje bi ih osposobilo za ovaj odgovoran rad. Ova aktivnost predstavlja učestaliji, sigurniji i dugotrajniji doticaj, odgoj i učenje o tradicijskoj baštini svog naroda i njegovih pojedinačnih zavičajnih regija. Svaki voditelj ostavlja dio svojih osobnih vrijednosti i svog identiteta koji diseminira na polaznike folklornih skupina.

U dostupnim istraživanjima analiziran je pristup učenicima na usvajanju tradicijske kulture i sadržaja. Poučavanje o lokalnoj kulturnoj baštini Filipina u osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju ispitalo se Mercedes Ocampo i Pauline Delgado (2014). One tvrde da se od lokalne zajednice ne može očekivati pomoć u usvajanju kulturne baštine ako ona sama nije svjesna njezine važnosti. Stoga je istraživanje ukazalo na potrebu intenzivnijeg povezivanja s lokalnom zajednicom u pripremi i usvajanju lokalnih kulturnih sadržaja. Utvrđeno je kako učitelji provode sljedeće oblike njegovanja sadržaja kulturne baštine s učenicima: istražuju povijest svoje škole, osnovan je školski muzej, organiziran festival talenata, otvorena je e-učionica s multimedijском tehnologijom i mogućnošću integracije svih kulturnih sadržaja u nastavu. Problem predstavlja trenutno važeći kurikulum u koji učitelji moraju samostalno odabirati i unositi lekcije iz kulture lokalne zajednice. Činjenica jest da se povijest Filipina počinje usvajati tek u 6. razredu dodatno dokazuje kako obrazovni sustav ne prepoznaje vrijednosti tradicijske baštine i njezino usvajanje od samog početka školovanja.

Generacijski prijenos nematerijalne kulturne baštine u istraživanju Murina (2016) ključan je proces konceptualiziranja i stabiliziranja kulture. Procesom ponavljanja sadržaja kulture u različitim kontekstima može aktivno poučavati ali se ono može provoditi i pasivnim promatranjem i imitiranjem (Werren i Pulliam, 1981 prema Murin, 2016). U procesu "prijenosa" kulture starije generacije "socijaliziraju" mlade tako da se oni susreću sa svojim identitetom, razvijaju ga i identificiraju se s ostalim članovima zajednice. Različito miješanje generacija u pojedinim tradicionalnim prilikama, kao što su rođenje ili promjena statusa pojedinca, jesu najstabilniji čimbenik prijenosa kulturne baštine između generacija. U središnjoj regiji Slovačke gdje je istraživanje provedeno primjećeno je starenje populacije koje postaje prijetnja živom obliku kulturne baštine pa se na susretima više generacija informacije o kulturi dobivaju uživo ali i elektroničkim putem. U procesu enkulturacije i akulturacije usmena komunikacija je ipak najučinkovitiji oblik diseminacije i održavanja kulturnih sadržaja i njihovog konteksta.

Analiza etnografskih istraživanja provedenih u zapadnoj Sloveniji, o sudjelovanju mladih srednjoškolaca u baštinskim aktivnostima utvrđeno je kako oni izbjegavaju bavljenje kulturnom baštinom i to ne iz razloga što im ona nije zanimljiva, nego im nije predstavljena na zanimljiv i adekvatan način. Nevladine organizacije i škole koje se bave baštinskim aktivnostima nisu podržavane jer svojim radom ne ostvaruju profit. Njih se zanemaruje i slabo ili nikako ih se predstavlja učenicima. Zaključeno je kako su mladi tek nakon nekoliko razgovora sa stručnjacima shvatili vrijednost baštine te sudjelovanje u njoj od najranije dobi. Apelira se na odgojno – obrazovni sustav koji učenicima treba pružiti više istraživanja, rasprave, refleksije i izražavanja vlastitog mišljenja koje bi za rezultate imalo implementiranje sadržaja kulturne baštine u redovitu nastavu. Rad na terenu, intervjuiranje, snimanje reklama, osmišljavanje aplikacija i igara samo su neki od strane učenika predloženi načini za bavljanjem kulturnom baštinom. Ako mladi shvate baštinu, naslijeđe i njihovu vrijednost, mnoga pitanja odrastanja i vlastitog identiteta mogla bi na vrijeme dobiti odgovor (Fakin Bajec, 2019).

U analiziranom istraživanju provedenom 2012./2013. godine u školama Republike Hrvatske i to većinom na razini razredne nastave može se zaključiti kako je sudjelovanje učenika u folklornim skupinama izvannastavnih aktivnosti drugo po učestalosti. Rezultati intervjua s učenicima bilježe kako u folklornim skupinama uče slavonske pjesme i plesove te oblike plesova u skupinama, te odnosima jednih prema drugima (Dubovicki, Svalina i Proleta, 2014).

Mlinarević i Brust Nemet (2012) istraživanjem zaključuju kako su izvannastavne aktivnosti važan činitelj osposobljavanja za kulturno korištenje slobodnog vremena, a i u kojima će djeca i učitelji ostvariti vlastite interese i sposobnosti bez shvaćanja tih aktivnosti kao obveze. Ključno je slušati, osim potreba učitelja i želje učenika koji izražavaju težnju za aktivnostima koje uključuju tjelesnu aktivnost, rekreaciju, razonodu i odmor. Uz navedeno, roditelji smatraju kako aktivnosti trebaju usmjeriti djecu prema usvajanju općih vrijednosti i samoostvarenju kroz načine i metode rada,

kompetentne voditelje i sredstva za provedbu suvremenih i kreativnih aktivnosti kojima će djeca cjelokupno razvijati svoju osobnost. Istraživanje bilježi i folklor kao jednu od brojnih izvannastavnih aktivnosti u kojima više sudjeluju djevojčice nego dječaci. Izvannastavnim aktivnostima moguće je povezati se sa širom društvenom zajednicom, ojačati kulturnu svijest te u konačnici utjecati na poticanje osjećaja pripadnosti, zajedništva i snošljivosti među sudionicama i šire.

Zastupljenost izvannastavnih glazbenih aktivnosti namijenjenih učenicima mlađe školske dobi u školama Osječko-baranjske županije istražena je 2016. godine. Ove aktivnosti svojim sadržajima udovoljavaju potrebama i interesima učenika i ostvaraju uvjete za kulturni napredak tih učenika. Rezultati njihova istraživanja pokazuju kako je djeci mlađe školske dobi u 58 ispitanih škola uz izvannastavnu glazbenu aktivnost ponuđen i folklor. Ovu aktivnost uglavnom vode učitelj/ice razredne nastave koje s učenicima uvježbavaju dječje igre i plesove Slavonije prilagođene učenicima nižih razreda osnovne škole. Ovo je najučestaliji način približavanja folkloru kao dijela hrvatske tradicije koji se provodi učenjem pjesama, plesova, koreografija, upoznavanjem s nošnjama i dijelom tradicijske baštine (Svalina, Bistrović i Peko, 2016).

Istraživanjem koje je provedeno u školama grada Splita zaključeno je kako su folklorne skupine uz zbor najučestalija izvannastavna glazbena aktivnost učenika mlađe školske dobi, nego što su to učenicima starije školske dobi (Krnčić i Grgat, 2016).

Provedena istraživanja ukazuju na to kako se dječjem folkloru kao izvannastavnim aktivnostima u svrhu očuvanju i promicanja tradicijske baštine pridaje pozornost jedan do dva puta tjedno, sat vremena ili dva direktno povezana sata. Ovaj posao nije lagan, on zahtjeva trud, strpljenje, razumijevanje, a prije svega ljubav. Za uspješan rad s djecom mlađeg uzrasta potreban je odabir primjerenog i autentičnog sadržaja, posjedovanje pedagoških znanja, kao i razlikovanje od "folkloru odraslih" (Knežević, 2012). Na ovom odgojnom području ne smije se djelovati putem pojedinaca entuzijasta koji sakupljaju najvrijednije što hrvatski narod ima i što se mladim naraštajima može posredovati, već unaprijed osmišljenim i sustavnim planiranjem ovih aktivnosti. Institucionalnim usvajanjem poželjnih kompetencija voditelja folklornih sekcija i poticanjem roditelja na samostalno diseminiranje osobne tradicijske baštine i motiviranje mladih naraštaja za njeno usvajanje djeca će izvan škole i u njoj, uvođenjem sadržaja tradicijske baštine u redoviti kurikulum, biti okružena postojećim diseminatorima tradicijske baštine.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Predmet ovog istraživanja je enkulturaciona djeca mlađe školske dobi, od 7 do 12 godina, koja izvanškolskim aktivnostima folklornih skupina i njihovih različitih organizacijskih i programskih oblika koja diseminira lokalne tradicijske kulturne baštine. Polaznici ovih aktivnosti sudjeluju u plesu, pjevanju, sviranju, njegovanju običaja, obreda, upoznavanju nošnji, instrumenata, dijalektalnog govora i slično.

Cilj istraživanja je utvrditi metode, oblike i kvalitetu diseminacije tradicijske baštine u dosadašnjim oblicima izvanškolskih aktivnosti učenika mlađe školske dobi.

U suradnji s voditeljima dječjih folklornih skupina i aktivnim polaznicima izvanškolskih aktivnosti (djeca mlađe školske dobi od 7 do 12 godina) analiziraju se, procjenjuju, vrednuju i donose zaključci o oblicima spoznaja te načinima djelovanja na njegovanju i očuvanju tradicijske baštine istočne Hrvatske. Dobivene spoznaje imaju zadaću istaknuti potrebu djelovanjem na implementaciji sadržaja tradicijske baštine lokalnih zajednica u redovite općeobrazovne programe škola i njihovo usustavljanje unutar postojećih Nastavnih planova i programa/Kurikuluma kao samostalnih cjelina ili partikularnih dijelova.

Cilj istraživanja se operacionalizira sljedećim zadacima:

1. Utvrditi sadržaje i područja koja djeca mlađe školske dobi upoznaju kao elemente tradicijske kulture.
2. Upoznati principe, metode i oblike rada koji se primjenjuju u vođenju dječjih folklornih skupina i odrediti kompetencije potrebne za njihovu provedbu.
3. Utvrditi postojeće i moguće oblike izvanškolskih aktivnosti kojima djeca mlađe školske dobi njeguju tradicijsku baštinu istočne Hrvatske.
4. Pomoću prethodno navedenih postupaka procijeniti utjecaje ovih aktivnosti na enkulturacionu i razvoj identiteta djece mlađe školske dobi.

5. Prepoznati mogućnost enkulturacijskih čimbenika i njihovog djelovanja na djecu mlađe školske dobi pomoću skupnih ili individualnih nastupa, koncerata, mimohoda, smotri i drugih sudjelujućih oblika.
6. Prepoznati diseminirane vrijednosti u obiteljima i lokalnoj zajednici koje djeluju na prenošenje i njegovanje tradicijske baštine u procesu enkulturacije djece mlađe školske dobi.
7. Procijeniti postojanje mogućnosti provedbe i djelovanja enkulturacije u obiteljima djece na podizanju održivosti postojećih vrijednosnih kategorija tradicijske baštine.
8. Predložiti mogućnosti unaprjeđenja kvalitete dosadašnjih oblika održivosti u procesu diseminacije lokalnog kulturnog identiteta tradicijske baštine u odnosu na nacionalnu kulturu kao i nadnacionalne kulturne utjecaje u procesima globalizacije.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Metodologija istraživanja u doktorskoj disertaciji temelji se na prevladavajućoj kvalitativnoj paradigmi. Cilj i svrha rada predviđaju deskriptivnu metodologiju uz korištenje etnografskih tehnika i istraživačkih metoda. Tipični modeli etnografskih istraživanja zasnovani su na fenomenološko orijentiranoj paradigmi koja prihvaća postojanje subjektivne stvarnosti koju svaki pojedinac vidi i doživljava, a koja odaje situaciju i odnose unutar kulturnih skupina (Fetterman, 2010). Moguće je razlikovati tri vrste etnografskog dizajna: realistični i kritički etnografski dizajn te etnografsko istraživanje studije slučaja Creswell (2012). Na ovo istraživanje nije moguće u potpunosti primijeniti samo jedan od navedenih dizajna. Eklektizam je karakteristika etnografskih istraživanja pa će se zbog toga metode i strategije korištene u ovom istraživanju kombinirati iz sva tri dizajna koji imaju zajedničku činjenicu da zahvaćaju izvorne točke gledišta kao mjesta prikupljanja podataka i shvaćanja života ispitanika (Relja, 2011). Oni omogućuju uočiti stav, vjerovanje, ponašanje, pojam ili nešto drugo što početno možda i nije bilo u planu. Stoga ovo istraživanje ima nekoliko različitih stajališta s naglaskom na kognitivnu, fenomenološku i interpretativnu paradigmu, odnosno na razumijevanje onoga što nam osobe na terenu govore, poštivanje subjektivnosti ispitanika i shvaćanje njihova ponašanja usmjerenog na budućnost (Cohen, Manion, Morrison, 2007; Fetterman, 2010; Creswell, 2012) uz izbjegavanje pristranosti i osiguravanje točnosti podataka.

Kulturne teme, skupina koja dijeli kulturu, obrasci ponašanja, vjerovanja i jezika, terenski rad, opis, tumačenje, kontekst samo su neke od karakteristika tehnika u etnografskim istraživanjima. Kao najznačajnijima se ističu terenski rad, promatranje i intervjuiranje koje potvrđuju interakciju s ljudima kao glavnom okosnicom ovog dizajna (Creswell, 2012).

Ciljna skupina sudionika istraživanja su djeca mlađe školske dobi od 7 do 12 godina, polaznici dječjih folklornih skupina, voditelji aktivnosti u folklornim skupinama i član/ovi obitelji (roditelji, bake, djedovi,...) djece polaznika, a zatim roditelji i djeca koja ne pohađaju niti jedan od oblika njegovanja kulturne tradicijske baštine.

Korpus istraživanja, prema prikupljenim podacima obuhvaćaju kulturno – umjetnička društava koja njeguju dječji folklor na području istočne Hrvatske, točnije u Vukovarsko – srijemskoj, Osječko – baranjskoj, Brodsko – posavskoj te Požeško – slavonskoj županiji u kojima djeluje 96 dječjih folklornih skupina.

Uzorak ovog istraživanja čini 15 aktivnih dječjih folklornih skupina uz koje će na raspolaganju biti i dodatnih 5 aktivnih dječjih folklornih skupina u slučaju odustajanja i mogućeg rasipanja početnog odabranog uzorka tijekom istraživanja.

Ako pretpostavimo da u svakoj od 15 folklornih skupina sudjeluje najmanje petero djece te da jedan član obitelji od svakog djeteta pristupi intervjuiranju, podrazumijeva se sudjelovanje najmanje $N=75$ djece mlađe školske dobi i $N=75$ članova obitelji koji bi sačinjavali prvi poduzorak.

Isto toliko bi sadržavao i drugi poduzorak koji bi činila djeca i roditelji čija djeca nisu obuhvaćena niti jednim od oblika njegovanja lokane kulturne baštine $N=75$ učenika i $N=75$ roditelja koji bi bili obuhvaćeni anketnim upitnikom.

Treći poduzorak čine voditelji dječjih folklornih skupina, a pretpostavlja se kako pojedini voditelji djeluju u više društava ili ansambala te je stoga intervjuiranjem moguće obuhvatiti najmanje $N=15$ voditelja.

Naglasak je stavljen i na etički aspekt istraživanja koji će se zadovoljiti prethodnim predstavljanjem cilja i postupka provođenja istraživanja voditeljima društava koji će prenijeti informacije roditeljima

i djeci. S obzirom da se u istraživanju radi o djeci mlađe školske dobi, ona u istraživanju mogu sudjelovati uz pristanak roditelja.

Metode i instrumenti istraživanja

Istraživanje s djecom mlađe školske dobi polaznicima folklornih skupina provest će se grupnim intervjuom. S djecom će se razgovarati o oblicima njihovog sudjelovanja, afinitetima, motivaciji i stavovima prema aktivnostima dječje folklorne skupine. Zatim će se ispitati oblici njegovanja tradicije koji se primjenjuju u njihovim obiteljima, kao i dominantni čimbenici u njihovoj enkulturaciji. Planirani broj djece u grupnim intervjuima jest od 5 do 10, a u folklornim skupinama u kojima sudjeluje veći broj djece, u dogovoru s voditeljem skupine nasumce će se odabrati djeca, sudionici ispitivanja.

Istraživanje će se nastaviti intervjuiranjem roditelja ili članova obitelji korištenjem unaprijed osmišljenih pitanja. Članovi obitelji djece polaznika dat će odgovore: a) o svom socio-demografskom statusu (spolu, dobi, mjestu rođenja, mjestu stanovanja, obrazovanju, radnom statusu,...); b) zatim će odgovoriti na pitanja povezana s vrijednostima koje njeguju u vezi s tradicijskom baštinom svoje obitelji: igrama, nošnjama, dijalektalnom (zavičajnom) govoru, običajima i obredima, temeljem kojih bi se utvrdili pokazatelji na koji su način oni baštinili tradicijske običaje, usvajali ih te i kako su ih mogli prezentirati u javnosti i kojim oblicima; c) oblicima koje ispitanice danas koriste u diseminaciji (njegovanju i prenošenju) tradicijske baštine na djecu unutar svog obiteljskog okruženja opisati će oni u daljnjem tijeku razgovora.

Postupak koji će se koristiti u analizi kompetencija voditelja, rada voditelja i vrijednosti koje oni njeguju jeste intervju (strukturirani) za koji će biti unaprijed osmišljena pitanja objedinjena u tri dijela: a) socio-demografski pokazatelji, b) pitanja se odnose na enkulturacijske oblike kojima se voditelji služe u svom radu, njima se žele dobiti podaci o diseminaciji tradicijske baštine, od koga, gdje i na koji način su oni stjecali spoznaje o vrijednostima koje prenose i kojim oblicima se oni služe u njihovoj interpretaciji u okruženju; c) odnosi se na pokazatelje o načinima diseminiranja (njegovanja i prenošenja) tradicijske baštine na djecu polaznike dječjih folklornih skupina.

Anketnim upitnikom za učenike i anketni upitnik za roditelje čija djeca nisu obuhvaćena niti jednim od oblika njegovanja lokane kulturne baštine ispitat će se uzroci nepostojanja enkulturacijskih oblika u njihovim obiteljima, oblicima i mogućnostima njihova uključivanja u aktivnosti u slučaju da oni postoje.

Tijekom istraživanja sustavno će se voditi istraživački dnevnik, bilježiti i voditi protokol promatranja aktivnosti djece mlađe školske dobi u folklornim skupinama, fotografiranje i/ili snimanje nastupa na smotrama, u školama, lokalnoj zajednici kao i ostali mogući oblici diseminacije i usvojenih enkulturacijskih vrijednosti kao i analiza pisane/elektroničke dokumentacije (izvješća, memorandum, spisi, statuti, zapisnici,...).

Upoznavanje voditelja folklornih skupina s istraživanjem, kao i s etičkim aspektom istraživanja planirano je tijekom 2020. godine, a samo istraživanje će se provoditi tijekom 2021. godine.

Prikupljeni podaci obraditi će se kvalitativnom analizom i deskriptivnim metodama temeljem kojih se analiziraju uočene pojave prikupljene promatranjem, bilježenjem, intervjuiranjem i razgovorom (transkripti). Rezultati se interpretiraju sustavnim prikazom uz redukciju, razvrstavanje, osustavljanje, evaluaciju, klasifikaciju, analizu te izvođenje zaključaka (Cohen, Manion, Morisson, 2007).

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Doprinos doktorske disertacije pronalazi se u važnosti uvođenja oblika i sadržaja izvanškolskih aktivnosti dječjeg folkloru u školski kurikulum i njihovo integriranje sa sadržajima nastavnih predmeta kako bi se učinkovitije djelovalo na raznovrsniju i bogatiju enkulturaciju učenika u školama.

Doprinos istraživanja unutar disertacije vidljiv je u prepoznavanju važnosti organizacije raznovrsnih oblika dječjeg folkloru, u osnaživanju postojećih i utemeljenju novih skupina, te njihovom trudu na njegovanju tradicijske kulture naroda istočne Hrvatske kao sastavnog dijela nacionalnog identiteta hrvatskog naroda. S tih je pozicija potrebno ukazati na važnost djelovanja na podizanju razine kvalitete kompetencija voditelja i stručnih suradnika u provođenju promatranih izvanškolskih aktivnosti i predložiti održive modele rada na njegovanju, prenošenju i provedbi aktivnosti u tradicijskom nasljeđu naroda istočne Hrvatske.

Ovim istraživanjem otvorit će se znanstveni problemi vezani uz kompetitivnost osoba koje se bave institucionalnom enkulturacijom te otvoriti rasprava uz pokretanje novih znanstvenih istraživanja koja će dati odgovore na potrebu implementiranja sadržaja tradicijske baštine u nacionalni kurikulum.

Neminovno je u procesu globalizacije koji teži sjedinjavanju i ujednačavanju ukazati na lokalno i isticati bogatstvo raznolikosti, ne osporavajući suvremene procese nužne za daljnji razvoj i boljitak ljudi. Stoga se važnost ovoga istraživanja pronalazi i u isticanju velike uloge dosadašnjih dječjih folklornih skupina koje djeluju na dismenaciji tradicijske kulture, enkulturiraju mlade naraštaje i na taj način osiguravaju nastajanje nove generacije koja svojim prenošenjem i usvajanjem tradicijskih, moralnih i etičkih vrijednosti svojeg, ali i ostalih naroda, djeluje na očuvanju vlastitog identiteta u širokom globalizacijskom procesu.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

1. Blagus Bartolec, G. (2015). Diseminacija. *Hrvatski jezik*, 2 (2), 33 – 0.
2. Bognar, B. i Simel, S. (2013). Filozofska polazišta pozitivne pedagogije. *Metodički ogledi*, 20 (1), 137 – 168.
3. Cohen, L., Manion L. i Morrison K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju. Jastrebarsko: Naklada Slap.
4. Creswell, J. W. (2012). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research, 4th Edition*. Harlow: Pearson.
5. De Saussure, F. (2000). *Tečaj opće lingvistike*, uvod: Mauro de, T., prijevod Vinja, V., Zagreb: ArTresor: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
6. Dubovicki, S., Svalina, V. i Proleta, J. (2014). Izvannastavne glazbene aktivnosti u školskim kurikulumima. *Školski vjesnik*, 63 (4), 553 – 578.
7. Fakin Bajec, J. (2019). The Interpretation and Utilization of Cultural Heritage and Its Values by Young People in Slovenia. Is Heritage Really Boring and Uninteresting?. *Etnološka tribina*, 49(2), 173 – 193.
8. Fetterman, D. M. (2010). *Ethnography: Step – by – Step*. Sage: Los Angeles.
9. Janković, J. (1998). Vrednote u kontekstu obiteljskog sustava. *Revija za socijalnu politiku*, 5 (1), 13 – 22.
10. Knežević, G. (2012). *Sad se vidi, sad se zna: hrvatske dječje tradicijske igre s pjevanjem*. Zagreb: Ethno.
11. Kostović-Vranješ, V. (2015). Baština - polazište za promicanje odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. *Školski vjesnik*, 64 (3), 439 – 452.
12. Krnić, M. i Grgat, M. (2016). Izvannastavne glazbene aktivnosti u osnovnim školama grada Splita. *Croatian Journal of Education*, 18 (Sp.Ed.2), 175 – 185.
13. LeCompte, M. & Schensul, J. J. (2010). *Designing & conducting ethnographic research: an introduction*. Lanham: AltaMira Press.
14. Lončar, J. (2005). Globalizacija kao nositelj suvremenih promjena u svijetu. *Geoadria*, 10 (1), 91 – 104.
15. Maslow, A. H., (1970), *Motivation and Personality*. New York: Harper & Row Publishers, Inc.
16. Merdić, E. (2007). Metode rada u folklornim grupama. U: T. Žakula (Ur.), *12. Seminar folkloru Panonske zone*. (str. 68-69). Vinkovci: Kulturni centar *Gatalinka* Vinkovci.

17. Mlinarević, V., & Brust Nemet, M. (2012). *Izvannastavne aktivnosti u školskom kurikulumu*. Osijek: Učiteljski fakultet u Osijeku.
18. Murin, I. (2016). Generational Transmission in Local Culture, *Anthropological Journal of European Cultures*, 25 (2), 57 – 72.
19. Mušanović, M., Lukaš, M. (2011). *Osnove pedagogije*. Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo.
20. Ocampo, M. C. B., Delgado, P. I. (2014). Basic Education and Cultural Heritage: Prospects and Challenges. *International Journal of Humanities and Social Science*, 4(9), 201 – 209.
21. Relja, R. (2011). Metodološke posebnosti suvremenog etnografskog istraživanja. *Godišnjak Titius*, 4 (4), 179 – 193.
22. Spencer-Oatey, H. (2012). *What is culture? A compilation of quotations*. Global PAD Core Concepts.
23. Svalina, V., Bistrović, K. i Peko, A. (2016). Izvannastavne glazbene aktivnosti u prva četiri razreda osnovne općeobrazovne škole. *Napredak*, 157 (1-2), 71 – 89.
24. Šiljković, Ž., Rajić, V. i Bertić, D. (2007). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti. *Odgojne znanosti*, 9 (2 (14)), 133 – 145.
25. Valjan Vukić, V. (2016). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti učenika - višestruke perspektive. *Školski vjesnik*, 65 (1), 33 – 57.
26. Vrcelj, S., (2000). *Školska pedagogija*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 3. 6. 2020.

Potpis

Mirka Lukaš

Napomena*

Molim Vas da za budućeg mentora odobrite izv. prof. dr. sc. Mirka Lukaša.

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.

*Pod napomenu navesti budućeg mentora